• Хеджирование, как метод использования биржевых фьючерсных контрактов и опционов.

• Применение различных форм и методов расчетно-кредитных отношений, сводящих к минимуму риск неплатежа за поставленные товары.

• Анализ и прогнозирование конъюнктуры на внешнем рынке, планирование и своевременная разработка мероприятий за счет собственных и заемных ресурсов с целью избежание возможных убытков, вызванных неблагоприятными конъюнктурными изменениями.

• Другие методы (уклонение от риска, компенсация риска и его последствий, локализация риска, распределение (диссипация) риска.

Таким образом, видно, что предприятия при выходе на зарубежные рынки сталкиваются с финансовыми рисками. Поэтому менеджеры и маркетологи должны предвидеть риски и препятствовать их возникновению на внешних рынках, уметь планировать и управлять ими.

Список литературы: **1**. *Балабанов И.Т.* Финансовый менеджмент: Учебник. – Москва. Финансы и статистика, *1999.* – 421 с. **2**. *Лялин В.А., Воробьев П.В.* Финансовый менеджмент (управление финансами фирмы). – СПб: Юность, 1994. **3.**Финансовый менеджмент: теория и практика: Учебник / под ред. *Е.С. Стояно*вой. – Москва: Перспектива, 1996. – 541 с. **4**.www.cfin.ru **5**. www.finance.ru

УДК 373.61

<u>КУЛІШ Л.А.</u>, АНІКО – ТАВЕРАС Д.В., РЕШЕТНЯК О.В., доц.

КЛЮЧОВІ ФАКТОРИ, ЯКІ ВИЗНАЧАЮТЬ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПРОГРАМ НАВЧАННЯ У СФЕРІ ЕКОНОМІКИ І МЕНЕДЖМЕНТУ

Сучасне бізнес-середовище вимагає від спеціалістів як володіння глибокими теоретичними знаннями, так і вміння розробляти ефективні стратегії для компаній. Українська освіта повинна впроваджувати передові, орієнтовані на ринок програми та методики навчання студентів. Критерієм конкурентоспроможності програм стає їх практична спрямованість та створювана додаткова вартість, що забезпечує успіх випускників на ринку.

Виявлення факторів конкурентоспроможності програм навчання дасть можливість ефективного управління ними. Серед таких головних факторів конкурентоспроможності нами розглядаються наступні три:

Перший фактор: ринкова орієнтованість програми. Конкурентоспроможність випускника на ринку праці є основним критерієм оцінки якості освіти. Важливо те, яким має бути випускник з точки зору роботодавця, які знання та навички він отримує в процесі навчання. Досягнення цієї мети вимагає встановлення механізмів постійного зворотного зв'язку від бізнесу.

Другий фактор: орієнтованість програми на кращі зарубіжні стандарти. У зв'язку з необхідністю здійснювати економічну діяльність у глобальному середовищі адекватна мовна підготовка та розуміння сучасних менеджерських практик стає дуже значимим.

Третій фактор: постановка студента в центр навчального процесу, відношення до нього як до клієнту. Це може бути досягнуто за рахунок нових методів навчання, змін щодо визначення цілей курсів та системи оцінювання досягнень студентів. Успішність даних змін значною мірою залежить від мотивації та нових вмінь викладачів.

Опрацювання анкетних даних, отриманих шляхом опитування студентів щодо вивчених курсів, дозволяє дослідити прогрес в даному напрямку в рамках Bachelor Degree Program in International Business and Finance, яка започаткована на факультеті Бізнесу та Фінансів НТУ «ХПІ» .

УДК 615.012:339.137.2

ЛАРИОНОВ В.А., КЛЕПИКОВА С.В., ст. препод.

ОЦЕНКА КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ ФАРМАЦЕВТИЧЕСКОЙ ОТРАСЛИ УКРАИНЫ В КОНТЕКСТЕ ВСТУПЛЕНИЯ СТРАНЫ В ЕС

Официально декларируемый курс на вступление Украины в Евросоюз предполагает гармонизацию законодательства, что, несомненно, скажется на конкурентоспособности отраслей отечественной промышленности. Фармацевтическая отрасль имеет значительный потенциал, основой которого является научная база и опыт производства широкого спектра лекарственных